

VIP Beveiligers wenden in beginsel geen geweld aan

Bepaalde personen kunnen afhankelijk van een risico - of dreigingsanalyse beveiligd worden. Deze Persoonsbeveiliging , VIP Protection of Executive Protection wordt uitgevoerd door speciaal daarvoor opgeleide - en getrainde beveiligers, een specialisatie binnen het beveiligingsvak dus. Doorgaans geldt dit voor hoge regeringsfunctionarissen, leden van hoge colleges van staat, diplomaten, bepaalde politici, regeringsleiders en staatshoofden, CEO's van multinationals, lokale ondernemers met een risico-status, maar ook een ieder die daartoe behoefte heeft kan beveiligd worden. Overheidsfunctionarissen worden door de Staat beveiligd terwijl particulieren zelf een securitybedrijf in de arm moeten nemen. VIP beveiligers hebben doorgaans de status van buitengewoon agent van politie (b.a.v.p.) plus legitimatiebewijs en een vuurwapenmachtiging. Overheids VIP beveiligers staan onder supervisie van justitiële autoriteiten.

Er heerst een belangrijke misconceptie over persoonsbeveiliging en persoonsbeveiligers. Men gaat er van uit dat donkere zonnebrillen, een goed gestreken pak, snelle voertuigen met gierende banden, stoer kijkende "kleerkasten" van mannen, duidelijk zichtbare wapens, dat dát de core business van een VIP beveiligers is. Niets is minder waar. VIP Protection behoort het liefs onopvallend en tegenwoordig met behulp van geavanceerde technische hulpmiddelen plaats te vinden. Bij VIP beveiliging gaat het op de eerste plaats om een *goed opgezette intelligence* die ondersteund wordt door twee of meerdere "rings of protection." Bijna simultaan met de intelligence functie loopt de opdracht de VIP *zo snel mogelijk in veiligheid te brengen*. Het aanwenden van geweld behoort niet tot de core business . Een VIP Beveiligers doet niets anders dan continu en consequent observeren en nadrukkelijk speuren naar verdachte handelingen of omstandigheden die de veiligheid van de VIP in gevaar kunnen brengen.

Robert L. Oatman oud- politie officier en directeur van R.L. Oatman & Associates in de USA , al decennia een toonaangevende Internationale Specialist, trainer en instructeur op het gebied van persoonsbeveiliging zegt het heel typisch :

"Modern executive protection has almost nothing to do with spinning tires or knocking people to the ground. Instead , it consists of threat assessment, intelligence gathering, transportation, choreography, advance work, first aid, knowledge, technology and support. Executive Protectors are not fighters or soldiers. Their primary job is to avoid the bad guys and other dangerous situations such as fire, street crime or embarrassment."

Een ander belangrijk aspect is dat de VIP niet verantwoordelijk is voor handelingen van zijn beveiligers. De Veiligheidsdienst heeft een eigen leiding die handelt conform nationale- en internationale protocollen, instructies, procedures en handleidingen. Er is geen ruimte voor de VIP om daarop invloed uit te oefenen. De VIP beveiliging bepaalt de route die gereden wordt, de plek waar uitgestapt wordt en zelfs het moment waarop uitgestapt mag worden. De beveiliging kan zelfs afzien van het aandoen van een bepaalde lokatie of evenement en dan gaat het hele bezoek van de VIP niet door. Het uitzetten van de beveiligingslijnen, de strategie kortom het operationele bevel is een 100% aangelegenheid van de beveiliging, en de VIP heeft daar geen enkele invloed op. Ook het beoordelen van het optreden is geen aangelegenheid van de VIP omdat hij niet op de hoogte is van de actuele situatie. Indien een persoonsbeveiliging over de schreef is gegaan wordt dit door de aanwezige operationeel commandant gerapporteerd aan het afdelingshoofd, die op zijn beurt dit rapporteert aan de desbetreffende Directeur van het dienstonderdeel waartoe de VIP beveiliging behoort. Eventuele correctie – of tuchtrechtelijke maatregelen worden vanuit de dienstleiding genomen, eventuele strafbare handelingen worden aan het Openbaar Ministerie gerapporteerd.

Bij de particuliere beveiliging geldt min of meer dezelfde situatie, de Directie van het securitybedrijf is verantwoordelijk voor het handelen van de particulier persoonsbeveiliging. Wanneer de Wet op de Particuliere Beveiligingsbedrijven te zijner tijd in werking treedt zal een speciale Commissie die in het concept genoemd wordt dit soort zaken in behandeling nemen.

Het aanwenden van geweld *behoort niet tot de core business van vip beveiligers*. Wordt er toch geweld aangewend dan moet er rekening gehouden worden met proportionaliteit, wet – en regelgeving. De meeste Surinaamse VIP Beveiligers hebben de status van buitengewoon agent van politie (bavp). Instructie Buitengewone Agenten van Politie SB 1972 nr. 83 zoals later gewijzigd geeft ten aanzien van de geweldsinstructie het volgende aan: Artikel 10 "aanwenden van geweld"

"De buitengewone agenten van politie zijn bevoegd bij de vervulling van hun taak als zodanig, als het doel niet op andere wijze kan worden bereikt, geweld aan te wenden. Dit geweld mag niet onevenredig zijn aan het nadeel, dat redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht, indien geen geweld werd aangewend. Het geweld mag de perken van redelijkheid en gematigdheid niet te buiten gaan"

Interessant is ook de Resolutie houdende Instructie van het Korps Veiligheidsambtenaren ten behoeve van Hoogwaardigheidsbekleders, begin jaren 90 voorbereid door wijlen hoofdinspecteur van politie S. Dielbhandoesing. Het aanwenden van geweld is in deze resolutie geregeld in de artikelen 12 t/m 16 en deze artikelen komen overeen met de geweldsinstructie

van de Instructie Buitengewoon Agent van Politie. In alle artikelen geeft de wetgever nadrukkelijk aan dat gematigdheid en redelijkheid moet prevaleren. Ook vermeld artikel 14 lid 1 van de resolutie van veiligheidsambtenaren hoogwaardigheidsbekleders dat de *veiligheidsambtenaar bij de keuze van het aan te wenden geweld erop bedacht moet zijn dat het risico verbonden aan het aan te wenden geweld zoveel mogelijk beperkt dient te worden.*

Samenvattend :

Er zijn bepaalde personen die om bepaalde redenen persoonsbeveiliging behoeven. Die beveiligers zijn speciaal daartoe opgeleide – en getrainde personen. De doctrine van de persoonsbeveiliging geeft aan dat zijn core business niet is personen aan te vallen of stoer rond te kijken met donkere zonnebril en zichtbare wapens onder de broekriem, maar dat hij in geval van gevaar of dreiging de VIP zo snel als mogelijk moet afschermen en afvoeren van de plaats des onheils. Mocht het uberhaupt tóch noodzakelijk zijn op te treden in termen van aanwenden van geweld, afhankelijk van een bijzondere situatie op dat moment, dan komt de second line of defence of de second security ring in beeld. Het geweldgebruik moet conform de Wet geschieden en mag de perken van gematigdheid en redelijkheid niet te buiten gaan.

Regelgeving , vaktechnische instructies en handleidingen zijn ruim voorradig. Wat ontbreekt is verantwoordelijkheid, integriteit, professioneel gedrag en optreden conform de wet. Tenslotte stel ik vast dat de VIP geen invloed heeft op de operationele werkzaamheden van zijn beveiliging. Het is aan te bevelen personen die bij de overheid in dienst zijn als persoonsbeveiliging regelmatig kwaliteits- en integriteits trainingen te geven en nieuwe sollicitanten extra te screenen. Particuliere persoonsbeveiligers moeten aan nóg strengere eisen en screening worden onderworpen omdat de integriteit en kwaliteit van het vak gewaarborgd moet blijven, en de wet ten alle tijde nageleefd moet worden.

Mark Karg

**Adviseur Strategisch Security - & Crime Management, Politie,
Openbare orde & Veiligheid**